

SARA BARNEA

ur. 1930; Tomaszów Lubelski

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, Tomaszów Lubelski; dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael (2006), Lublin, Tomaszów Lubelski, dwudziestolecie międzywojenne, rodzina, dzieciństwo, dziadkowie, religia żydowska, życie codzienne, szabat, potrawy żydowskie, koszerność, jedzenie, czulent, ryba faszzerowana

Religijność w życiu codziennym

Religijność była treścią życia codziennego żydostwa. Byli Żydzi zasymilowani, tacy niereligijni, ale nawet niereligijni byli związani z synagogą, w sobotę chodzili do synagogi.

Pamiętam tradycyjne rozstawanie się z sobotą i nadchodzenie nowego tygodnia - ten żydowski rytuał religijny. Zawsze trzymałam dziadkowi z Tomaszowa świecę. To są takie wspomnienia, ale nie całkiem realne, widocznie jest to też jakaś fantazja. Nie pamiętam.

Obie rodziny były religijne. Przejawiało się to w życiu codziennym: w gotowaniu - dzielenie na potrawy mleczne i mięsne. Wszystko było podwójne w domu i wszystkie nakazy koszerności były utrzymywane. Pamiętam żydowskie jedzenie, faszzerowaną rybę, której nie lubiłam, ale wątróbki lubiłam, i zupę z kury, i takie ferfelki [trójkątne małe ciasteczka pieczone w piecu, jedzone do zupy- red.] I cukrzony, duże boby, takie białe, duże, taki bób się z ryżem podawało czasem. I ten czulent. Jest taki widz [Witz - dowcip] żydowski: Żyd, jak przychodził w sobotę z bóżnicy, pił kieliszek wina i musiał jeszcze czymś zakąsić, jakieś ciasto, a później jadł faszzerowaną rybę, i siekaną wątróbkę, i gorący rosół, i czulent [rodzaj gulaszu spożywanego w szabas-red.] i zimny kompot z jabłek. I pił do tego jeszcze gorącą herbatę. I szedł spać. I jak on wstawał po tym wszystkim, to było to ciągle od nowa zmartwychwstanie. To był taki widz, który pamiętam z Polski, bo tyle się jadło, tyle dań było podawanych.

Data i miejsce nagrania	2006-11-27, Ramat Hasharon
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Bogumił Lutyński, Beata Sobytkowska, Magdalena Grzebalska, Tomasz Czajkowski
Redakcja	Dominika Majuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"